

בלבבי

ימי בין המצרים

טוב

טוב

טוב

בלבבי משכן אבנה

השיעורים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

073.295.1245 | ישראל | 718.521.5231 USA

מציאות הטו"ב ימים שבין המצרים

הימים האלה שבהם אנחנו נמצאים, ראשיתם שבעה עשר בתמוז תחילת ימי בין המצרים, ואחריתם היום המר והנמהר שנחרב בו בית אלקינו.

הראשית שהוא שבעה עשר בתמוז כלשון המשנה בתענית חמישה דברים ארעו לאבותינו בשבעה עשר בתמוז ואחד מהם - 'נשתברו הלוחות', ולגבי הלוחות יש את דברי הגמ' בב"ק סוף פ' שור שנגח את הפרה "מפני מה בדברות הראשונות לא נאמר בהם טוב וכו' הואיל וסופן להשתבר וכו' חס ושלום פסקה טובה מישראל".

הימים האלה שהם בין המיצרים - בין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב יש בהם כ' יום וזולת השבתות זהו טו"ב ימים - י"ז יום, כלומר שחס ושלום אם היה כתוב טוב בלוחות ראשונות 'נשתברה טובה מישראל', ובי"ז ימים האלה שבין שבעה עשר בתמוז ל-תשעה באב נשתברה טובה מישראל, זהו הטו"ב ימים האלה שחס ושלום, עליהם היה צריך לחול ה'נשתברה טובה מישראל'.

והשורש של הדבר שלא נאמר בהם טוב - שהרי בכל במעשה בראשית בכל יום ויום נאמר טוב 'וירא אלקים כי טוב' וביום שני דמעשה בראשית נאמר 'יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים מים' ולא נאמר בו טוב, וכמו שאומרים חז"ל שנברא בו מחלוקת, - ונברא בו גיהנם. וע"י אותה הבדלה - הפרדה נעשה מים עליונים ומים תחתונים שזהו ה"ויהי מבדיל בין מים למים" ו"מים תחתונים בוכים בעינין למיהוי קמיה מלכא" כדברי חז"ל, וזה השורש של הבכי של הימים האלה ימי החורבן מכח ה"בוכים בעינין למיהוי קמיה מלכא", "שפכי כמים ליבך נוכח פני ה'", - על מה 'שפכי כמים'? - על זה שיש את התשוקה להיות 'נוכח פני ה'" - 'בעינין למיהוי קמיה מלכא', זה עומק מציאות הבכי.

וא"כ מה שלא נאמר בלוחות הראשונות טוב זה מהשורש של יום שני דמעשה בראשית שלא נאמר בו טוב ולכן גם בלוחות ראשונות לא נכתב בהם טוב, - לא נכתב בהם אות טי"ת - "ח"ו נשתברה טובה מישראל", - מצד אחד לא נכתב ולכן לא נשתבר ה'טוב', אבל מצד שני בזה שלא נכתב א"כ הוא מושרש ביום בשני ב"יהי רקיע בתוך המים" שכמו שאומרים חז"ל שרקיע זה מלשון קריעה [-שורש של אותם אותיות], - זה השורש של הקריעה שיש בימים האלה - "קרע ה'" - מתגלה מציאות של קריעה.

ג' ה'טוב' שבמגילת איכה

אבל להבין בעומק - ספר איכה הרי מסודר לפי א'-ב' ובפ"ג יש בו ג' פעמים אלפא-ביתא, ובאות טי"ת שבפרק ג' נאמר ג' פעמים טוב:

"טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו".

"טוב ויחיל ודומם לתשועת ה'".

"טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו".

זהו ג' טוב שנאמר בג' אלפא - ביתא באות טי"ת.

מונח כאן ג' מהלכים של טוב, הטוב הראשון הוא "טוב ה' לקויו" - למי שמקוה אליו, 'קויו' זהו קו-תקוה.

הטוב השני "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה'" ה'יחיל' ה'לו אייחל' הוא מכח ההעדר מכח החלל שנמצא, ממנו נעשה ה'יחיל'. כל מייחל זהו מי שיש לו חלל - הוא חולה, יש בו בתוכו חלל, חסר, והחסר תובע את נקודת הייחול, הוא מייחל - 'לו אייחל', הוא מייחל לתשועת ה', זה הטוב השני.

הטוב השלישי - "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו" כמו שאומרים חז"ל ד' שמות יש לו לאדם - אדם, איש, גבר ואנוש, עיקר מגילת איכה היא במדרגת גבר כמו שאומר ירמיה "אני הגבר ראה עני", וא"כ "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו" זהו שם צורת אדם שיש טוב בעצם הצורת אדם, ומהו הטוב לאדם "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו" [= כמו שיורחב לקמן].

ג' ה'טוב' - ג' אופני הצירוף אליו ית"ש

ויתר על כן, הרי פעם ראשונה שנאמר בתורה לשון של טוב - "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור וירא אלקים את האור כי טוב" כאן נאמר פעם ראשונה טוב.

וביאור הדברים, אור-אורו יתברך שמו מה שנאמר בו טוב כלומר, כל טוב של כל דבר הגדרתו הוא שהצירוף אליו זהו בגדר של טוב, וכמו שהוזכר פעמים הרבה - "לא טוב היות האדם לבדו" ומכלל לאו אתה שומע הן שגדר הטוב הוא הכח המצרפם, הוא הכח המחברם, הוא הכח המקשרם, זהו המידה הנקראת טוב כמו שמחדדים רבותינו, וא"כ גדר מה שנאמר בקרא "וירא אלקים את האור כי טוב" - הטוב היינו להצטרף לאור, הכח שנמצא באור שמצרף את עצמו לזולתו וכח ההצטרפות אליו הוא נקרא טוב שנמצא באור.

ולפיכך, איך וכיצד הוא כח הצירוף שמצטרפים לאור, כאן מונח ג' החלקים של הטוב שהזכרנו שנאמר בג' אלפא-ביתא בפ"ג דאיכה.

האופן הראשון שמצטרף לאורו יתברך שמו - "טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו", מכח התקוה, מכח הקו שהוא הכח המקשר והמחבר, זה אופן ראשון שמתקשרים לאורו יתברך שמו.

האופן השני שנקשרים אליו יתברך שמו - "טוב ויחול ודומם לתשועת ה'" שמכח ה"יחיל", מכח החלל מייחלים אליו יתברך שמו, מייחלים לתשועת ה', זה הכח השני להידבק באור.

והאופן השלישי להידבק באור - "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו" זהו העמדה של צורת אדם - "ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותינו" - "בצלם אלקים ברא אותנו", העמדה של צורת אדם שהיא מעין צלם של מעלה זה נקרא "טוב לגבר כי ישא עול", ומהו העול שהוא נושא - הוא נושא על גביו בתורת "נושא עול" את ה'בצלמנו כדמותינו' - זה מה שהוא נושא על גביו, זהו ה"טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו", זה העול שהוא נושא כאדם הנושא עול על כתיפיו, - צורת אדם השלימה, מהי נושאת על גביה? - היא נושאת על גביה את ה'בצלמנו כדמותינו', את הצלם ודמות של מעלה שהוא נושא על גבי הצלם ודמות של מטה, זה נקרא בלשון רבותינו "האבות הן הן המרכבה" כלומר שהם המרכבה שעליהם רוכבים, וא"כ הם הגבר ש'נושא עול בנעוריו' שעל גביהם נמצא מציאות צלם ודמות של מעלה.

אלו הם ג' הפנים של הטוב שנקשרים אליו יתברך שמו.

נ"א יום שבחדשי אלול ותשרי - תיקון הג' פעמים טוב

כפי שהוזכר, הימים האלה שהם בין המצרים שהם הטו"ב ימים שנמצאים הם ג' שבועות שזהו הג' פעמים טוב כפי שחודד, זהו השורש של מהלכי הטוב שנפלו, ואלו הם ג' הנפלים של מהלכי הטוב.

וכידוע עד מאד, הרי שורש התיקון של הימים האלה הוא הארבעים יום האחרונים שעלה משה להר מראש חודש אלול עד יום כיפור אבל ההמשך שלהם הוא נ"א יום כידוע, כ"ט יום דאלול וההשלמה של כ"ב יום של תשרי שעולים נ"א כהגדרה כללית, - וזהו ג' פעמים טוב, טוב טוב טוב שהוא עולה בגימטריא נ"א, זה התיקון של הג' פעמים טוב שעליהם חל מעמקי החורבן בטו"ב ימים האלה, בג' פנים של ההתקשרויות האלה, מהלכי התיקון שלהם הוא בפעם האחרונה שעלה משה להר בימי חודש אלול וחודש תשרי, הם ההשלמה של הג' פעמים טוב שחל בהם מעמקי הקלקול שנתבאר השתא.

נחדד יותר בסיעתא דשמיא.

"טוב ה' לקויו" - התקוה מכח החלק שנשאר

הכח הראשון של הטוב שעליו קונן ירמיה ואמר 'טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו', מציאות של תקוה, מציאות של התקשרות אליו יתברך שמו, וגדר הדבר, 'טוב ה' לקויו' - כל תקוה זה לא כפשוטו שיש לאדם חסר והאדם מקוה לנקודת ההשלמה, לא זה גדר של תקוה, - גדר של תקוה עניינו כפי שהוזכר מיסוד דברי רבותינו, תקוה

נקרא תקוה מלשון קו, חוט המקשר, כאשר האדם מקוה הוא אוחז בחוט למטה והוא מקוה - לנענע את החוט למעלה - להתקשר למציאות של לעילא ומתוך כך שיבוא אליו מציאות של שפע, זה נקרא תקוה. תקוה היא לא מנקודת החסר, אלא תקוה היא מאותה נקודה שעדיין יש אחיזה למטה בדבר ומכח האחיזה למטה בדבר הוא מנענע את החוט בבחינת "יעקב חבל נחלתו" כדברי ר' חיים וואלוז'ינר הידועים ב"נפש החיים" - הוא מנענע את החבל למטה ואז הוא מתנועע למעלה.

אבל בעומק, הוא נקשר מכח כך ללמעלה וע"י כן הוא מנענע ומושך שפע מלעילא לתתא.

ולפי"ז בהגדרה מדוייקת, כאשר נמצאים במציאות החורבן זהו ספר איכה שמקונן על מציאות החורבן - "טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו", ה' טוב ה' לקויו שיש בידינו הוא מכח מה שנשאר לנו, שעל אף שהיה חורבן ובית המקדש חרב אבל עדיין הוא איננו חרב לגמרי, נשאר בידינו דבר מה שממנו אנחנו אוחזים ונקשרים ללעילא, - בציור של בית המקדש גופא זה מוגדר 'כותל המערבי' שמעולם לא זזה משם שכינה, כלומר שלעולם נשאר מציאות של כח מה, על אף שכל הבית חרב אבל נשאר מציאות של 'רשימו', של רושם ממה שהיה, והרושם זה כח האחיזה שמכחו אנחנו עדיין אוחזים במה שהיה, זה ה"חבל נחלתו" שאוחזים לתתא ומכחו נקשרים ללעילא, זהו "טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו".

ולפיכך העומק של העבודה היא למצוא את נקודת הטוב שנשארה בימי החורבן, הפנים הפשוטות של החורבן הם שמקוננים על החורבן, 'בכה תבכה בלילה ודמעתה על לחיה' 'עיני עיני יורדה מים', בוכים על מה שחסר.

אבל בגדרי הטוב של 'טוב ה' לקויו' זה לחפש ולמצוא את אותו נקודת אור שנשארה, אותם חלקי אור, ניצוצי אור שנשארו מבית המקדש שנקרא 'אורו של עולם' וכשהוא נחרב נשאר חלקי אור, נשארו בידינו ניצוצות של אור, ומאותם ניצוצות יש בנו כח להתקשר למציאות האור, זה הכח של "טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו".

מהכח הזה נאמר בעומק "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בניינה" כלומר, מי שמתאבל על ירושלים, אין כוונת הדבר שהוא מביט על מה שחסר בלבד, אלא הוא מביט על מה שהיה בשלימותו, - בערכין, - הוא מביט על החלק שנחסר והוא מביט על החלק שנשאר, ומכח החלק שנשאר הוא נקשר למה שהיה, זה נקרא 'שריד בית מקדשינו', שמכח ה'שריד' וה'פליט' שנשאר יש לנו אחיזה ב'מעין' של מה שהיה קודם לכן וע"י כן האדם נקשר למציאות הראשונה שהיתה בתחילה, זהו שורש מציאות הדבר שנשאר בידינו - "טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו".

"טוב ויחיל ודומם" - התבוננות בחלק שחסר

האופן השני - הוא בדיוק הצד ההפוך של הדבר - "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה'", וכמו שהוזכר 'יחיל' זהו מלשון חלל, שהוא לשון של חסר, ומצד כך הפנים של העבודה הוא ההתבוננות והכרת הלב בחלק שחסר, בחלק שנחסר ואיננו, באותה מציאות שהיתה שלימה ועכשיו נעשית חסירה, - אותו חלק שחסר שם הוא מקום החלל, וככל שהחלל הזה גלוי וניכר לנפשו של האדם, המקום הזה שניכר וגלוי לנפשו של האדם הוא המקום שממנו נאמר "טוב ויחיל ודומם", - זה המקום של 'דום לה' והתחולל לו" כמו שדורשים חז"ל על 'והתחולל' 'והוא יפילם חללים לפניך', חללים דייקא, חלל לעומת חלל. זה החלק השני שבאיכה של מציאות הטוב.

וא"כ שני החלקים האלה הם דבר והיפוכו והם שני צדדים של אותו מטבע - שזה עומק מהלכי החורבן.

ההתבוננות השלימה - ב'דבר והיפוכו' של מה שנשאר ומה שחסר

נחדד את הדברים -

כידוע עד מאד ירמיה כתב ספר איכה וכמו ששואלים רבותינו הרי אין הנבואה שורה אלא על מי שיש בו ארבעה דברים גבור ועשיר חכם ועניו, - אבל מתוך שמחה של דבר מצוה, וא"כ כיצד יתכן ששרתה נבואה על ירמיה בשעה שהוא כתב ספר איכה. - תשובת הדבר להמתבאר - אם היה כתוב בספר איכה רק "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה'" לא יכל להיכתב ספר איכה, כי יש רק דביקות בחלל, ב'יחיל ודומם', במציאות נקודת החסר, לא היה שייך המציאות של כתיבת ספר איכה.

אבל כיון שזה דבר והיפוכו, - יש את הרישא של הדבר 'טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו', שזה בבחינת מה שנאמר "מזמור לאסף באו גויים בנחלתך" שנאמר 'מזמור' ולא 'קינה' כדברי חז"ל משום שמוטב שכילה כעסו על עצים ואבנים ולא כילה כעסו יתר על כן, על הנפשות.

כלומר שבמציאות החורבן יש בו את נקודת הטוב, ה"טוב ה' לקויו" שהוא כח התקוה ממה שנשאר בידינו השתא, וכאשר נדבקים באותו דבר שקיים השתא זה שורש השמחה שמכחו יכל לכתוב ירמיה את ספר איכה.

שלימות המבט של ה'טוב' הכפול

ומצד הפנים האלה - נחדד את הדברים בעומק - מי שמתבונן על מה שהיה ומתבונן על מה שחסר, הוא רק חלק של תמונת הדברים, וההתבוננות השלימה כפי שחודד, היא התבוננות על מה שהיה, היא התבוננות על מה שנשאר והיא התבוננות על מה שחסר. מכח כך יש תמונה שלימה על עומק נקודת החסר.

"לית נהורא אלא מגו חשוכא", כל דבר נמדד מצד הפכו, ומצד כך - יש את המבט של ההיפך ביחס לשלם שזה המבט על מה שנחסר, אבל במבט שהוא יותר שלם, שהוא מביט על מה שהיה שלם, הוא מביט על מה שנחסר והוא מביט על מה שנשאר, ואז יש לו תמונה בהירה מהו מציאות החורבן.

זה נקרא הכרה בהירה במציאות חורבן הבית, כשיש את שני הצדדים גם יחד אז מתגלה ה'טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו' ואז מתגלה 'טוב ויחיל ודומם לתשועת ה', מתגלה שני ה'טוב' האלה גם יחד.

ואז מתגלה "הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך", מתגלה הטוב באופן השלם שבו שאלו הם שני ה'טוב' שמתגלים.

ובעומק זהו היום שלישי דמעשה בראשית שהוכפל בו 'כי טוב', - יום שני הוא השורש ל"מים תחתונים בוכים בעיני למיהו קמיה מלכא" כמו שהוזכר קודם לכן, הוא השורש לבכי על הבית שנחרב ונסתלקה שכניה, והבכי - ה"שפכי כמים לבך" מעמיד את האדם בהשתוקקות להיות "נוכח פני ה'", אבל ביום שלישי שהוכפל ונאמר בו פעמיים 'כי טוב' כלומר, שההצטיירות שרואים את הטוב בחסר זהו כאשר יש את התמונה השלימה של מה שנשאר, ואז מתגלה ה'טוב ה' לכל', - אז מתגלה ה'טוב' בבחינת 'טוב ה' לקויו' וה'טוב ויחיל ודומם' כאשר מצרפים את שני הדברים האלה גם יחד, זה עומק שלימות הכח של מעמקי העבודה של הימים האלה כפי שחודד.

וזה היסוד - כידוע עד מאד שבתשעה באב יום שנחרב בו הבית נולד בו משיח ומחצות ואילך מתחילים לגלות את האור של "נולד בו משיח", השורש של ה'נולד בו משיח' הוא מהמעמקים שנתבאר השתא מה'טוב ה' לקויו לנפש תדרשנו'.

אלו הם שתי הפנים העמוקות של מציאות החורבן כשחל שלימות המבט של ה'טוב' הכפול.

"טוב לגבר כי ישא עול", ביקוש השלימות ע"י נשיאת העול העליון - צלם ודמות של מעלה

ה'טוב' השלישי כפי שהוזכר - "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו", צורת אדם היא 'בצלמנו כדמותנו', והוא נושא על גביו את הצלם ודמות של מעלה את ה'בצלמנו כדמותנו', זהו ה'טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו'.

והפנים הללו של מציאות העבודה - בזמן שהבית היה קיים היה גילוי שלם של מציאות צורת אדם, - 'אין אדם לן בירושלים ובידו חטא' כדברי חז"ל, וביהמ"ק נקרא לבנון כי הוא מלבין עוונותיהם של ישראל, והרי שהיה גילוי של צורת אדם בשלימותו כי כל הסתרה שהיתה על הצורת אדם מכח מציאות של חטא - מזיד, שוגג, אשם, חטאת - על כל החטאים שהיה ביד האדם נאמר "לא לן אדם בירושלים ובידו חטא" וע"י כן היה מתגלה מציאות הגילוי של צלם אלקים.

אבל בשעה שחרב הבית ונסתלק מאתנו שורש מציאות הקרבנות שמכפרים על עוונותיהם של ישראל, ע"י כן הצורת אדם הולכת ומתמעטת, זה צורת אדם שהולכת ומתמעטת מחמת שהחסרון - שזהו חטא מלשון חסרון - הולך ומתרחב ונעשה מכחו החסרון בצורת אדם.

ומצד הפנים הללו, עומק נקודת שורש התיקון הוא - "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו", וכפי שחודד הישא עול בנעוריו' מה שהוא צריך לשאת על גביו זה את הצלם ודמות של מעלה, את הצורה העליונה שהיא השורש לצורת אדם שלתתא, זהו מה שהתחתון צריך לשאת על גביו וזהו שלימות הטוב שמכח ה'טוב' השלישי.

ובלשון אחרת והיינו הך - כפי שמסדר הרמח"ל ב'מסילת ישרים' בתחילת הזהירות שיש שלושה מדרגות באדם והמדרגה העליונה היא הנקראת מבקשי השלימות, מאיפה המעמקים שאפשר לבקש שלימות הרי הנברא הוא לעולם מציאות של חסר - "בורא נפשות רבות וחסרונם", וא"כ מאיפה יש מציאות שהאדם יכול לבקש שלימות, - לא מצד עצמו הוא יכול לבקש שלימות אלא "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו" ב'בצלמנו כדמותינו', בצלם ודמות של מעלה שם כביכול יש מציאות של שלימות, ולכן כאשר האדם נושא על גביו עול בנעוריו, הוא נושא על גביו את הצלם ודמות של מעלה, מכח כך יש בו ציור של מציאות השלימות, זה נקרא "מבקשי השלימות", - לא מצד עצמו שלו יש לו מציאות לגלות את השלימות אלא מצד מה שהוא נושא על גביו עול, שאת העול העליון הוא נושא על גביו שזה הצלם ודמות של מעלה, זה המקום שבתוכו יכול להיות שיתגלה באדם המציאות העליונה וע"י כן יש בו מציאות של 'מבקשי השלימות'.

עומק תביעת השלמת החסר - כפי תביעת השלימות

להבין עמוק מאוד - כפי שהוזכר קודם לכן מציאות החורבן יש בו שני חלקים, יש את מה שהיה בתחילה בשלימות, יש את מה שהיה ונחסר, ויש את מה שהיה ונשאר.

מי שנמצא בתפיסה שהוא אינו ממבקשי השלימות, א"כ יתכן עד למאד שהוא יכול להדיבק במה שנשאר ולא חסר לו, הוא לא מרגיש שחסר לו, - אילו החורבן היה חורבן שלם כביכול [-דבר שלא יתכן] א"כ וודאי שחסר, יש רק חלל - "טוב ויחיל ודומם".

אבל מכיון שמעמקי החורבן בנוי באופן כזה שנשאר 'שריד בית מקדשינו', נשאר חלק, "שכינה לא זה מכותל המערבי לעולם", - "יותר ממה שהעמידה בבניינה העמידה בחורבנה", יש חלק בחורבן מכח מה שנשאר שיש בו מציאות של הארה גדולה, ומכח כך יתכן שהאדם נמצא במציאות של חורבן הוא לא יחוש את מציאות החורבן מחמת שמספיק לו החלק שנשאר, - אם מספיק לו החלק והוא נדבק רק 'בטוב ה' לקוו' כלומר, בחלק של הקו שנשאר שבזה הוא נדבק - הוא לא ירגיש את מעמקי מציאות השלימות וא"כ אין בו עומק של תביעת החסר.

מהיכן נובע עומק תביעת החסר? - אלו הם השלושה חלקים שהוזכר השתא, שני החלקים הראשונים הם ההתבוננות בשלימות, - ההתבוננות במה שנחסר וההתבוננות במה שנשאר, זו צורה של התבוננות שלימה.

אבל אם אין את תביעת השלימות, אם תביעת השלימות אינה קיימת א"כ אין לאדם את התשוקה של השלימות, ומכח כך ההתבוננות במה שחסר לא בהכרח תוליד בה תקווה לעוד, כי די לו בחלק שנשאר.

כאן בא המהלך השלישי של ה'טוב' - "טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו" ומה העול שהוא צריך לשאת? - את ה'מבקשי השלימות', זה העול שהוא צריך לשאת, הוא צריך לשאת על גביו כפי שהוזכר, את ה'בצלמנו כדמותינו' את הצלם ודמות של מעלה ששם זה שלימות, זה מה שהוא נושא על גביו, זה ה'עול בנעוריו מלשון קרבן עולה שהוא נושא את מה שנמצא מעליו שזה השורש של מציאות השלימות.

שם הנפש תובעת את מציאות השלימות ושם מונח מעמקי החורבן.

מבקשי השלימות - הראויים להתאבל על ה'שלם' שבירושלים

מי שנוגע במהלכי הדברים שהוזכר השתא הוא נקרא 'סופו את לאיתאבולי על ירושלים', שאומרים חז"ל שבירושלים מונח בה המילה יראה מכח אברהם אבינו שאמר "בהר ה' יראה", ומונח בה המילה שלם מכח שם בן נח שמכחו ירושלים נקראת שלם - 'מלך שלם'.

כלומר, שכל מציאות ירושלים היא מציאות של שלימות, היא 'כלילת השלימות' זוהי מציאותה של ירושלים, וא"כ מי שאין לו את הכח של 'מבקשי השלימות' בנפש, - מה שהוא מתאבל על ירושלים הוא אולי על חלק

קטן נוסף שנחסר לו, זהו כל האבילות שלו על מציאות החסרון הזה, - אבל הוא יכול לבוא לידי טשטוש כי כיון שיש בידו מקצת ניחא ליה במה שיש, - זוהי המדרגה שמנויה שם במסילת ישרים שאלו הם האנשים שאומרים די לנו במקצת שיש לנו בכל מהלכי העבודה, ואותם אנשים רחמנא ליצלן גם די להם במקצת שקיים אחרי החורבן, - המקצת של "תורה מונחת בקרן זיית, כל הרוצה יטול יבוא ויטול", - "אין לך דור שאין בו כמשה, כאברהם ויצחק ויעקב" ובכל דור ודור יש מציאות של רוחניות, - די להם במי שיש.

אבל אצל מי שתביעת 'מבקשי השלימות' זה צורת חייהם, הם בבחינת 'ספון וחשוב לאיתאבולי על ירושלים', על המקום שנקרא שלם שירושלים היא מקום שלימות, וזה מעמקי מציאות חורבן הנפש שנמצאים בתביעה של שלימות.

ב' הסיבות - דבר והיפוכו שיש בדור דידן להתקרב לאבילות על החורבן

הדברים האלה היו נכונים בכל הדורות כולם מיום שנחרב בו הבית, אבל בפרט ובעיקר ביומין בתראין שמאיר ומתנוצץ האור של הגאולה שיהיה במהרה בימינו שהוא האור של ה"שלם", שהוא האור של השלימות, מכח כך כיון שמתנוצץ ומאיר האור של השלימות, - מחד יש את ההסתר פנים של השלימות שהוא מעלים את הכל, נ' שערי טומאה, אבל מאידך יש את האור של השלימות שהולך ומתגלה ומתגלה וכשנזכה הוא יהיה בגילוי שלם בביאת משיח בפועל ממש.

אבל האור הולך ומגיע קימעא קימעא כמו שאומרים רבותינו, הוא הולך ומתגלה, והאור שמתגלה - מצד ההתגלות שלו בפועל הוא נראה קימעא קימעא אבל הוא בתפיסת אור של שלימות וא"כ הוא תובע ממעמקי הנפשות תביעה של שלימות, ומצד כך יש את העומק הפנימי שמקרב אותנו יותר לשלימות של ההתאבלות על חורבן הבית.

מחד, בדור דידן זה הדור הקרוב ביותר להתאבל על ירושלים כי החורבן הוא השפל ביותר, הוא הנמוך ביותר, ה"נחרב בימיו" הוא השפל ביותר שיש מאז חורבן הבית.

ומאידך האור של השלימות מאיר מהצד השני ותביעת השלימות הולכת ומתגלה, וא"כ יש את כל מהלכי החלקים שהוזכר במהלכי מציאות האבילות על החורבן.

יש את ה'טוב ה' לקויו', את מה שנשאר. יש את ה'טוב ויחיל ודומם', את חלק החלל שנחסר.

ויש את ה'טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו' את מציאות תביעת השלימות. כששלושת החלקים האלה מצטרפים גם יחד - הנפש תובעת להחזיר את 'אורו של עולם' שהוא בית המקדש שעליו נאמר פעם ראשונה בתורה "וירא אלקים את האור כי טוב" כמו שדורשים חז"ל.

והנפש תובעת ל'אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו יחד במהרה לאורו'.

היא תובעת את העומק של "לכו באור ה'" לחזור בחזרה לאור הראשון שהיה כפי שהיה בראשית ימות עולם.

זה השלימות של מציאות החורבן במעמקי הנפש, אבל זהו "המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בבניינה", - כי יש לו את הציור של ה'שלם', ומכח הציור של ה'שלם' הוא מחובר למציאות של ה'שלם', זהו הזוכה ורואה בבניינה'.

ככל שהאדם יצייר ציור חושי בהכרה בלב את כל שלושת החלקים האלה יתקיים בו הזוכה ורואה בבניינה'.

ויתקיים בעזר השם במהרה דידן השתא 'בנה ביתך כבתחילה'.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

משפ' אליאס

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

ישיבה ראשית חכמה

רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים

לפרטים 052.765.1571